

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 18. Habebit corpus dotem claritatis, quam Apostolus dicit gloriam, & alias tres dotes, impaßibilitatis, subtilitatis, & agilitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

norumque cœlestium affluentia ditissimi, quimo & ipso Deo, quem in se gerent conclusum, & illa diuinæ essentia participatione nobilissimi qua Deo erunt similes: *Similes ei erimus*, carni sociabuntur ac iungentur matrimonio, illoque æterno, illam illustrissimam reddent, ipsi cœlis nobiliorem, induent pulchritudine, stellis ipsi fulgentiore, defectus omnes tollent, corruptionem, ac mortalitatem. Tunc (asserit D. Bernard.) implebitur illud: *Habitabit gloria in terra nostra*. Terram dicit, corpus nostrum, & hoc, ait, est quod vidit Isaas: *Plena est terra gloria eius*. Quem conceptum solerter, ac curiose diuersis concionibus de visionibus Isaie percurrit dum enim Dominus in sede Maiestatis apparet gloriosus, corpora sanctorum perfecta gloria replebuntur.

Serm. 4. de omnibus SS. Ps. 84. 10. Isa. 63.
D. Avg.
Lib. 13 de Civ. c. 16. c. seqq.
 Sed illa inquisitione indagat, & expugnat D. Augustinus opinionem communem Philosophis, qui d. fenebant, animam minime posse esse beatam, & corpori coniunctam: ut enim quid impossibile alicerbant: cum corpus nihil aliud sit, quam morborum colluuiis, corruptionis cumulus, grauis terra saccus, vanitatum Synagoga, & miseriarum hospitiis, his animam non affici, si illam informet. Probat D. Augustinus sententiam illam esse erroneam, & à veritate discordem; hoc supposito, quod corpus nec dolorem nec gravitatem inferat animæ, sed ex sua corruptione, mortalitate, & grauitate qua animam sibi ligat coherentem, quemadmodum grauis lapis pedibus annexus lei em aquilam ne sursum volet, detineret, quocirca non ait Spiritus sanctus absolute, quod corpus aggrauer animam, sed *Corpus quod corrumpitur aggrauat animam*. Hoc corpus adhuc mortale, corruptibile, morbum, graue, *Aggrauat animam*: at solutis his vinculis, demptis his miseris, absit ut anima sit onerosum, quin potius illam recreabit, ut habitaculum, requies propria, propria domus, ad quod naturali ferunt inclinatione. Eritque tum temporis corpus animæ gloria decoratum. *Ipsa creatura liberaliter à seruitute corruptionis in libertatem gloria filiorum Dei*. Erunt homines: sicut Dei per gratiam, qua anima fulgebis, gratia perfecta, æterna gloria, & se corpori coniungens has illi tuas communicabit diuitias gloriæ: Nominatim autem infundet illi quatuor has dotes tam excellentes, quas exponunt Theologi ex doctrina D. Pauli claritatem, impassibilitatem, subtilitatem, & agilitatem, quibus matrimonium illud æterno gaudio celebratur.

Sap. 17.
Rom. 8. 22
2. Cor. 13.

§. 18. Habebit corpus dotem claritatis, quam Apostolus dicit gloriam, & alias tres dotes, impassibilitatis, subtilitatis, & agilitatis.

Primo radiabit corpus dote claritatis, quam D. Paulus ut notat D. Ambrosius, ac profertur D. Thomas b vocat absolute gloriam: *a Orat. de Seminatur in ignobilitate, surgit in gloria*. Erit autem dos hæc eminentissima, quæ corpus nostrum quolibet clarissimo fulgebit augustinus, ipso autem defecero, crystallo ex olivâ, ut ob hoc dixerit Iob (ut aduertit D. Gregor.) *Non adæquabitur ei aurum, vel vitrum b*. Conclufit quoque Christus a his ve. bis: *Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum*. Hoc autem dicit (ait D. Chrysostom.) *b* Non quod non clarius fulgebit, cum corpus eriam minimi beati Sole ipso millies clarius fulgebit: sed quia inter luminaria, nullum aliud nouimus sole splendidius, sed nec, quidem ei sui illi. Ita expertus est S. Romualdus, cuius meminit Cardinalis D. Petrus Damianus, cum iuuenis esset formæ elegantia præstantissimus, filius Ducis Sergii Rauennatis, quem cum Religio us quidam vir multa in virtutum exercitiis claritudine insignis, ad similem optaret vitam reducere, adduxit illum in Ecclesiam, ubi corpus S. Episcopi ac Martyris Apollinaris colebatur, discipuli quondam D. Petri Apostoli, fide data, quod eiusdem Sancti visionem recrearetur, si votum emitteret, allumendi vitam Religiosam. Ambo igitur orantibus in templo, dum medium silentium tenebant omnia, cum de sepulchro resurgit corpus D. Apollinaris, Pontificali indutum ornamento; resplendens, & tam immensa claritate circumfusum, ut sol eius comparatione, caligaretur, thulibulo templum circumiens, eiusdem altaria thure spargebat, & demum in sepulchrum reuertebatur. Talis porro fuit hæc apparitio, ut Romualdus deinceps iudicaret, totum mundum tenebris inuolui, solem vero candelam esse obscuram ac emortientem, hoc quoque in eo egit, ut quidquid postmodum videret, vile lutum ac sterces arbitretur, unde nuntium mundo remisit, habitum assumpsit Religiosum, iugi rerum cœlestium contemplationi deditus addiditque altissima.

Perpende modo quanta futura sit illa claritas & aduertere, quòd corpus illud realiter erat mortuum, sed necdum quoque omnem habebat claritatem, quam postmodum habebit, quando in die resurrectionis illud informabit anima æternum gloriosa: Hoc tantum egit Deus, vt eius vel scintillam videret, qua plene tum fulgebit claritate: en qualis illa futura. Hoc idem obtigit D. Bernardo, qui D. Augustini fautor & amator fidelissimus, nosse aliquid de eius statu glorioso præoptabat, ac nocte quadam, dum celestium contemplationi distentus oraret, ecce ei imago quædam subtilissimi Doctoris Augustini apparet, ex cuius ore fluuius scaturiebat crystallinus, adeo lymphidus ac clarus, vt vel millies solis splendorem longissimè superaret, quo tota terra ita refulset, vt huius lucis visione, nihil amplius sibi querendum esse videretur. Quod autem ei apparebat, corpus non erat D. Augustini, sed imago tantum, quam ex aere Angeli efformarant. Hinc concludere, quid illud ipsum corpus futurum sit jam gloriosum. Multoties in S. pagina legimus hominibus Angelos apparuisse, in corporibus phantasticis, ac tanta gloria circumfusos, vt ipsi soli tenebras offunderent. Vidit D. Ioannes Angelum de cælo descendentem: *Et terra illuminata est à gloria eius.* Non erant corpora illa substantia, nec vera, sed tantum verisimilia, phantastica. Si illa igitur tanto splendore præfulserint: quia Angeli se illis contegebant, quale, quæso, corpus erit verum alicuius Sancti, qui illud realiter informabit, quando anima gloriosa illi vitam ministrabit? Extra controuersiam est, quod vnicum tantum tale corpus positum in cælo, claritatem ac multo præstantiorem lucem infunderet terræ, quam ipse sol meridians.

II. Difficillima inter DD. Theologos questio ventilatur, si illic supra cælos, veræ sint aquæ. Quod sint, nemo dubitat, cum S. Scriptura hoc sæpius manifestet; sed in quæstionem vertitur, an veræ sint, sicut nostræ. Nulla enim videtur virgere ratio, cur illic essent istæ aquæ. D. Augustinus ait, ne dubitemus, sed credamus, quòd sint, licet illud non capiamus: pluris enim faciendum id quod asserit Spiritus S. quam illud quod nostræ discursibus intellectus periclitamur. Huic sententiæ suffragatur Abulensis. & ait: Mirabilis fuit illa Diuina dispositio, qua Deus creans mundum, aquas diuisit, quædam hic in mundo, alias supra firmamentum collocans: vt Moyses commemorat: *Diuisit aquas quæ sub firmamento sunt, ab his, quæ erant super firmamentum.*

Opinatur enim Abulensis, quòd Deus illas fuderit super firmamentum, sicut h. c. super speculum crystallinum ponitur argentum vitæ in diahyrum: vt ibi visus noster detineatur, & in illo repræsententur oculis nostris, ea quæ ante illud sunt, vt stellæ ac planetæ, quod si crystallo non superponeretur obiectaculum illud obscuro argenti viui nullum facerent reflexionem in nostris oculis, ea quæ sunt inter speculum, ac visum nostrum, nec quidquam eorum videremus. Arbitratur autem Abulensis, quòd ille color cæruleus, quem credimus nos videre, cælum intuentes, aere sereno, procedat ex illo sepiemento aquarum; sentit vero Deum in hoc longè aliud quiddam prætere, nimirum impedimentum seu cooperimentum inire, ponere, ne ad nos descendat cæli empyrei claritas, cum locus sit gloriæ Sanctorum destinatus: cælum enim istud milles illustrius splendet ipso sole: & si tantilla pars quarti cæli, de qua Deus solem eduxit, ita illuminet terram hanc inferiorem, eiusque lux ita ascendat ad superiora, tanta fulgoris efficacia, vt stellæ peruat, cum ita sit, quod ab ipso ad ipsas, decies milles maius sit spatium quam ab ipso ad nos, quid non faceret tam immentia quantitas qualis est illa cæli empyrei, cum sit corpus adeo splendidum milles, & decies euenies milles plus ipso sole? Particula iter autem obstat, ne ad nos dimanet corporis Christi Domini nostri claritas gloriosa, eiusque sanctissimæ matris Mariæ, quæ in illo deberet esse. Ex quibus causis diffunditur lucis splendor, vt si ille cælos penetrans, ad nos transpareret, sufficeret, vt mundum illuminaret vniuersum nullo clarius, quam ipsa lux meridiana; ac proinde nunquam noctis tenebris immergeremur, quo illa dissolueretur harmonia, qua Deus tempora diuisit in noctes & dies ad nostrum bonum regimen seu ordinem conseruandum. Verissimum autem est atque indubitatum, quòd tantus sit vel et si splendor, necdum corporis Christi gloriosi eiusque purissimæ Mariæ, sed & beatorum minimi, seu gradus inferioris, quòd si soli collateralis opponeretur, illum obfuscaret, ac contenebraret. & extra omnem comparationem, maior foret lux quo mundus ex eo illuminaretur, quam ea qua per solem illuminatur, etiam licet soles mille fulgerent. Dotis huius admiremur excellentiam.

De te quoque ditabitur impassibilitatis quam his verbis declarat Apostolus: *Seminatur in corruptione, surgit in incorruptione.* Hæc à gloria animæ

Apoc. 18.

II. Quales sunt aquæ supra cælos. Lib. 2. de Gen. ad l. 1. c. 5. Super Euseb. p. 1. c. 8.

Gen. 1. 10

37

1. Cor. 15.

22.

animæ dimanabit, quæ vitam corpori tribuet, Creatur Deus primævos parentes nostros, quos statim paradisi incolas, tali dono præmunidos, ut nihil eos posset offendere, nocere nihil, lædere, occidere: ac proinde immortales. Oriebatur hoc donum ex gratia & iustitia originali, quæ eorum anima adornata irradiabat. Si gratia illa hoc potuerit, quid erit, aut quid poterit ipsa gloria, quæ est gratia perfecta, consummata, & omnes in se gatas comprehendit: hoc indicavit Apostolus, *Gratia Dei, vita æterna*. Hæc dos a D. August. vocatur: *Perpetua sanitas*, & D. August. *incorruptionis vigor*. Quæ dote, tam prospera Epi. 65. ad corpus gaudebit valetudine, ut nullus sit furus dolor, nullus timor pœnia nulla, nec febres, cephalææ, nec oculorum lippitudo, nec in ore salivæ: um, excrementa, nec in auribus obstructions nec in auribus obstructions, nec quidquam aliud quod ei posset adferre inconvalescentiam. Quocirca licet beati corporis deicerent, nulle pugnantibus confoderent, nulle in illud tormenta bellica exploderent, imo totis viribus glandes ferreas in pectus eius immitterent, addo, si ipsum gehennæ incendio taderent comburendum, nec in minimo ei nocerent, sed nec nocere possent. Si levis ros a Deo mediante Angelo missus Hebræis in fornacem Babylonicam flammarum incendia temperavit, illæque illos servavit atque ita integros, ut ne vel minimus capitis eorum capillus posset a voracibus illis ignibus, c. rumpi, ministris licet fornacem malleolis, naphtha, pice, resina succendentibus, ut flamma ad quadraginta novem cubitos sursum efferretur, quanto erit efficacior perfectus ille ros gloriæ animæ, corpori superfluous? Eo plane modo, quo purissimus solis radius, nec gladio transverberari, nec aquis de mergi, nec igne consumi, nec in fœci sterquilinis, nec tormentis æneis potest violari, ita corpus gloriosum incorruptionis vigore ac perpetua sanitate confortatum nullum patietur repugnans, quod ei possit nocere, ferre, conspuere.

Tertia quoque dote honorabitur subtilitatis, etque tanta, ut hos possit penetrare parietes, etiam æneis, quinimo & ipsos cælos nulla facta lesione. Hanc in licat D. Paul. *Seminatur corpus animale, surgit spirituale*. Ne sic intellexeris, quod corpus illud transmutabitur in spiritum, vel ætherem, ut quidam, sed perversè hoc intellexerunt, quos impugnat D. Augustinus a E. definit D. Gregor. b. hanc Eutychio persuadens veritatem, quia verum permanebit corpus ex carne & ossibus: Sed prout iidem Doctores expo-

nunt in hoc erit corpus illud spiritui simile, id est anima, & Angelo, quod sicut spiritus quodlibet penetrat sine lacura, scissura, aut apertura, ita quoque nostrum sit corpus futurum spirituale. Quarta denique dote dotabitur agilitatis, quam sic insinuat Apostolus: *Seminatur in infirmitate, surgit in virtute*. Erit autem hæc qualitas tantæ leuitatis, ut nedum anima corporis sui non sentiat pondus, sed ipsam summam voluptate commovebit, nullam ex hoc sentiens gravitatem. Sicut enim anima (teste D. August. hoc enucleante) totaliter diuinæ erit subiecta voluntati, ita & corpus animæ subicietur, proinde in istu oculi movebit se ex cælo: in altis ad terræ centrum, hinc Romam, ea quæ tu cogitationes tuas transfers agilitate. Audiamus de hac dote admirandum D. Augustin. *Qui Isai. 40. 21. motus illic talium corporum sine futuri temere de. D. August. finire non audeo, quod excogitare non valeo*. Vnde de Facet ait Isaias: *Current & non laborabunt*, & Salomon (ut expendit D. Augustin.) *Tanquam semilla in arundinetis discurrent*.

§. 19. *Præcipitabitur mors in infernum, occidendo nec occidens.*

Hinc sequetur, quod addit Propheta, hoc loco, prout cœpimus explanare: *Et præcipitabitur mors in sempiternum*. Hæc verba citat D. Paul. (ut notant D. Hieronym. & D. Thom.) *Tunc fiet sermo, qui scriptus est, Absorpta est mors in victoria*. Quando Sancti integra potentur victoria, mors tum absorbebitur, & magnitudine atque immensitate maris gloriæ submergetur. Pulcherrimus loqui eandem modum, *Præcipitabitur mortem*. Patriæ proditores, facinorosos, homicidas in quibusdam regionibus ex altissimis locis in præceps diruunt. Hoc mortis genere vitam admittit Sanctus Rex Pelagius duobus Archiepiscopis apostatis, Tortiso & Dorpæ, qui dum Hispania vastaretur, ad Mauros transferant, quando ex parte Regis Mauritanie, legatione apud præfatum Regemungebantur. Hæc quoque morte Nazareni Christum interimere cogitabant, contra omnem etiam rationem, quando *Duxerunt illum usque ad sup. visillum montis &c. Luc. 24. 29. ut præcipitent eum*. Mortem igitur facinorosam, tot vitæ destructicem etiam eius, qui semper vivere merebatur nempe Christi, puniet Deus, de excelso illam gloriæ monte præcipitabit ad imum inferni, ubi sedes eius in æternum remanebit, sicut & vitæ erit in cælestibus. Infernus:

Rom. 6. 23
D. August.
Epi. 65. ad
Dioscor.
Tom. 1.

Dan. 3. 50

3. Cor. 15.
44.
a Lib. 12.
de Civit. 6.
23.
b Lib. 14.
Mor. c. 37.

1. Cor. 15.

44.

Lib. 16. de

Civi. c. 27

Lib. 19. de

Civi. c. 22.

Tom. 3.

Qui Isai. 40. 21

D. August.

Lib. 3. sup.

Gen. To. 5.

Sap. 5. 7.

38.

Isai. 25. 8.

1. Cor. 15.

44.

Luc. 24. 29.